

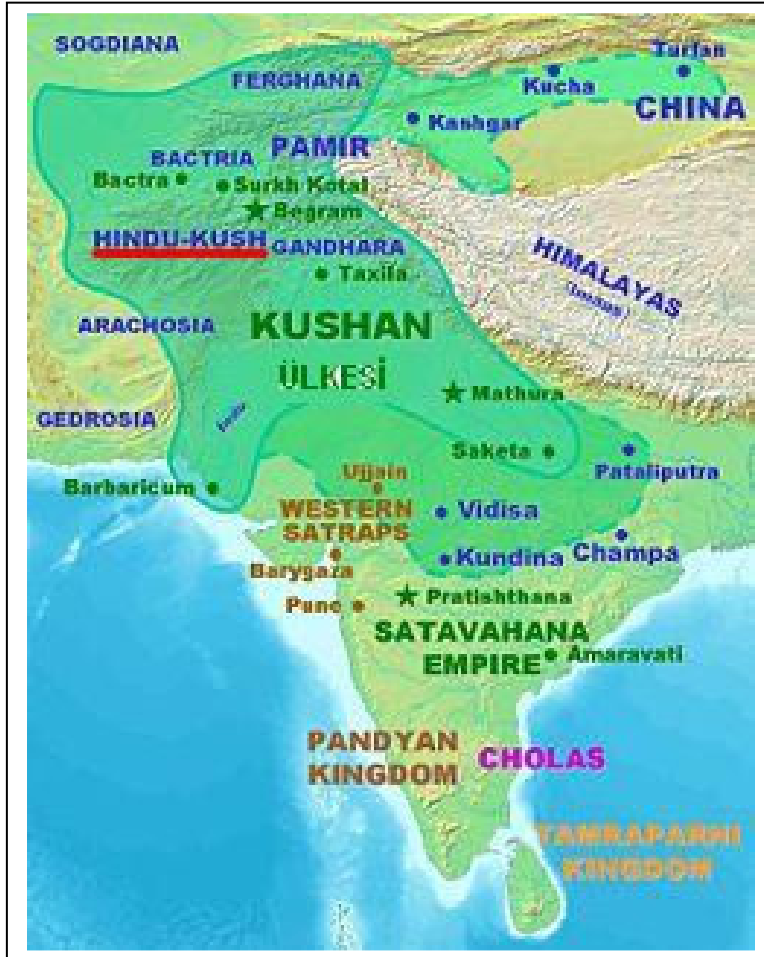
Konu: **Kadim Diller ve Yazılar**

Yazı: **8**

Hint Abeceleri

Doç. Dr. Haluk BERKMEN

Hindistan yarımadasında birçok dil konuşulduğu gibi birçok da abece geliştirilmiştir. Tüm bu abecelere kaynak hangi bölge veya hangi kök dildir? Daha önce de sözünü ettiğim gibi Hindistan halkı kuzey batıdan Hindikuş dağlarını aşarak önce İndus vadisine, sonra da yarımada'nın kuzey bölgelerine yayılmıştır. Altta haritada Kuşan krallığının yayılış bölgesi görülmektedir.

Altı kırmızı olarak çizili olan bölge Hindikuş dağlarının bulunduğu yerdir. Bu dağların kuzeyi Kuş krallığının asıl yerleşim bölgesidir. Aral gölünün güneyinden başlayan ve Pamir yaylasına, hatta batı Çin bölgesine kadar uzanan bu geniş alana batılı kazı bilimciler **BMAC** adını vermişlerdir. Haritada Bactria denen yer Belh şehrinin olduğu bölgedir.

yapılmaktadır. Sağ üst köşede /ka/ hecesinin ki, ku, kı, ke, ko durumunda nasıl değiştiği görülmektedir.

Sağda görülen küçük tabloda üç harf örnek olarak ele alınmıştır. Bunlar A/E, OKH ve OĞ harfleri / damgalarıdır. Solda görülen **Orhon** harflerinin **Kuşhan** ve **Kharoşi** abecelerinde nasıl değişikliğe uğradıkları görülüyor. **Oğ / Öğ** hecesi/ damgası "yüksek, yükseklik, asalet" anlamındadır. Bugün dahi kullanmakta olduğumuz /öğünmek/ sözü /kendini yükseltmek, methetmek/ anlamını taşır. Finike yazısındaki bu 3 harfin ne olduklarını tabloda ayrıca görmekteyiz.

Tablonun sağ alt köşesinde bazı Hint abecelerinden örnekler sunulmaktadır. **OK** damgasının Brahmi telaffuzunda **KA** olarak okunduğu ve **OĞ** damgasının da **GHA** olarak okunduğu anlaşılıyor.